

สิทธิในทางปกครองของสหกรณ์

นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

ตำแหน่ง รองประธานกรรมการดำเนินการ ชสอ.

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานชี้ขาดคดีอัยการสูงสุด

การศึกษา

- นิติศาสตร์บัณฑิต - เนติบัณฑิตไทย
- การจัดการภาครัฐและเอกชน มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์
- วิทยาลัยการทัพเรือ
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- วิทยาการพลังงาน

หน้าที่การงาน

- อาจารย์พิเศษ ม.รามคำแหง, สำนักอบรมกฎหมาย
แห่งเนติบัณฑิตสภา, สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน สตช.

The seven cooperative principles

A cooperative is a business that is owned and controlled by the people who use it. Its primary purpose is to provide goods and/or services to its members for their mutual benefit.

Rural electric cooperatives own and maintain 42 percent of the nation's electric distribution lines and serve 42 million people in 47 states.

All electric cooperatives follow seven guiding principles.

Voluntary and open membership

Cooperatives are voluntary organizations, open to all persons able to use their services and willing to accept the responsibilities of membership, without gender, social, racial, political or religious discrimination.

Democratic Member Control

Cooperatives are democratic organizations controlled by their members, who actively participate in setting policies and making decisions. The elected representatives are accountable to the membership. In primary cooperatives, members have equal voting rights (one member, one vote) and cooperatives at other levels are organized in a democratic manner.

Members' Economic Participation

Members contribute equitably to, and democratically control, the capital of their cooperative. This benefits members in proportion to the business they conduct with the cooperative rather than on the capital invested.

Autonomy and Independence

Cooperatives are autonomous, self-help organizations controlled by their members. If they enter into agreements with other organizations, including governments, or raise capital from external sources, they do so on terms that ensure democratic control by their members and maintain their cooperative autonomy.

Education, Training and Information

Cooperatives provide education and training for their members, elected representatives, managers and employees so they can contribute effectively to the development of their cooperatives. They inform the general public, particularly young people and opinion leaders, about the nature and benefits of cooperation.

Cooperation Among Cooperatives

Cooperatives serve their members most effectively and strengthen the cooperative movement by working together through local, national, regional and international structures.

Concern for Community

While focusing on member needs, cooperatives work for the sustainable development of their communities through policies accepted by their members.

Howard Electric Cooperative

A Truist Energy Cooperative

Hwy. 5 & 240 North • Fayette, MO 65248 • (866) 248-3311 • howardelectric.com

*หลักการที่ ๗ การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ
(Autonomy and Independence)*

พระราชบัญญัติสหกรณ์

พระราชบัญญัติเป็นกฎหมายปกครองที่ว่าด้วยการจัดตั้งและการดำเนินงานสหกรณ์

ส่วนการดำเนินกิจการสหกรณ์ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ/กรรมการ /ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่นั้น คงบังคับใช้ตามกฎหมายอื่นอันได้แก่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ เพราะเรื่องเหล่านั้นหาได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๓๕๔๒ ไม่

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒

- หลักการและวิธีการสหกรณ์เพื่อการพัฒนาชุมชน
- การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์ของรัฐ
- การดำเนินงานสหกรณ์
- การดำเนินกิจการสหกรณ์

หลักการและวิธีการสหกรณ์

องค์ประกอบของสังคมสหกรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด คือ

- ๑) กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อร่วมกันดำเนินกิจการ (หลักการ)
- ๒) โดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (วิธีการ)
- ๓) เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม (เป้าประสงค์)
- ๔) ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และเมื่อได้จดทะเบียนแล้วจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล (ความรับผิดชอบ)

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๓๗

สิทธิของสหกรณ์ในทางปกครอง

๑) การอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน

๒) คดีฟ้องศาลปกครองของสหกรณ์

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบ ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น
- (๒) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงาน หรือฐานะการเงินของสหกรณ์
- (๓) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก
- (๔) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๗ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือเชิญสมาชิกของสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับ
การดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์
ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการ
สหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์
มอบหมายซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๗ หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่
ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของกลุ่ม
เกษตรกรตามคำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๘
แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบใน
สำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่ง
เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตาม
สมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามมาตรา ๑๘ หรือขัดขวาง หรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๒๐ ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งขยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้

โทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการ และฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๒๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

(๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการตามมาตรา ๒๒ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ

การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐในการบังคับตามกฎหมายนั้น มีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ตนต้องรับผิดชอบปฏิบัติ
(พระราชบัญญัติสหกรณ์)
- (๒) การปฏิบัติในการออกคำสั่งต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙
- (๓) หากไม่เป็นไปตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่รัฐรับจะมีความผิดฐาน
ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

พระราชบัญญัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” หมายความว่า **การเตรียมการและ**
การดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และ
รวมถึงการดำเนินการใดๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า **การเตรียมการและการ**
ดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวร หรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับ หรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๑๒ คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

สิทธิของสหกรณ์และกรรมการฯ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

**มาตรา ๒๖ คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และ
มาตรา ๒๕ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์
แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของ
คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด**

การดำเนินการทางปกครองในการอุทธรณ์คำสั่ง

๑) การฟ้องร้องขอเพิกถอนคำสั่งวินิจฉัยของกรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ เป็นคดีปกครองซึ่ง กฎหมายได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเอาไว้ กล่าวคือ ผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์จะต้องดำเนินการฟ้องร้องภายในกำหนด ๙๐ วันนับแต่ตนได้รับทราบหรือควรทราบถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๕๒

๒) ในกรณีที่คณะกรรมการฯ ไม่ได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลา
ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองไว้ในคำวินิจฉัยหรือหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยกรณี
ดังกล่าวก็ให้สิทธิแก่ผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์ที่จะดำเนินการฟ้องร้องคดี
ปกครองปกครองภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐
แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน หากผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์ดำเนินการ
ฟ้องร้องต่อศาลปกครองเกินกว่าระยะเวลาดังกล่าวแล้ว อาจเป็นผลให้ศาล
ปกครองไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา หรืออาจเป็นผลทำให้ผู้อุทธรณ์หรือร้อง
ทุกข์แพคดีในชั้นพิจารณาคดีของศาลก็ได้

การฟ้องคดีปกครอง ผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์ไม่ต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่เป็นการฟ้องที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้เงิน เช่น
ขอให้เพิกถอนคำสั่งและขอให้ผู้ถูกฟ้องชดใช้ความเสียหายด้วย เป็นต้น
ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ผู้ฟ้องคดีจะต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ
๒ ของจำนวนเงินเรียกร้อง ซึ่งเป็นไปตาม มาตรา ๔๕ วรศค ๓
ประกอบ บัญชีค่าธรรมเนียมศาล ตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง

แต่ถ้าหากผู้ถูทรรณหรือร้องทุกข์รายใด ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสีย
ค่าธรรมเนียมได้ ก็สามารถยื่นคำร้องขอยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียมต่อ
ศาลได้ โดยอ้างในคำร้องว่าไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล
และหากไม่ได้รับการยกเว้นจะทำให้เดือดร้อนเกินสมควร ซึ่งในกรณีดังกล่าว
ศาลอาจจะยกเว้นค่าธรรมเนียมให้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้ ซึ่งเป็นไป
ตามมาตรา ๔๕ / ๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณ
คดีปกครอง พ .ศ . ๒๕๔๒ ๓

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครอง ศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยใช้ระบบการไต่สวน โดยศาลจะเป็นศูนย์กลางในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ศาลจะเป็นผู้แสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับคดี มีอำนาจในการเรียกพยานหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอกได้เอง ไม่เหมือนการดำเนินคดีในศาลยุติธรรม ที่ศาลเป็นเสมือนกรรมการชี้ขาดคดีโดยอาศัยพยานหลักฐานที่คู่ความหรือทนายความของคู่ความเป็นผู้รวบรวมและส่งศาลในชั้นพิจารณาคดี

เมื่อผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์ ได้ฟ้องร้องคดีปกครองต่อศาลและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ศาลจะมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำฟ้องพร้อมทั้งหมายเรียกหรือหมายนัดให้แก่ผู้ถูกฟ้องเพื่อให้ดำเนินการทำคำให้การแก้คำฟ้องภายในกำหนด

หากมีประเด็นใดที่ศาลเห็นว่ายังไม่ชัดเจนและเป็นประเด็นที่ยังต่อสู้กันอยู่ ศาลจะส่งคำให้การแก้คำฟ้องแก่ผู้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์เพื่อให้คัดค้านภายในกำหนดจนกว่าศาลจะเห็นว่า ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเป็นที่ยุติแล้วจึงจะยุติการแสวงหาข้อเท็จจริง สรุปสำนวนและนัดคู่ความทั้งสองฝ่ายมาพร้อมกันในวันนั่งพิจารณาของศาล เมื่อศาลได้ฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของคู่ความแล้ว ตุลาการเจ้าของสำนวนจะทำการสรุปความเห็นส่วนตัวให้องค์คณะพิจารณาและจะนัดฟังคำพิพากษาต่อไป

“การฟ้องคดีปกครอง” แตกต่างจากการฟ้อง “คดีอาญา” กล่าวคือคดีอาญาที่มุ่งพิสูจน์ เจตนาของผู้กระทำว่ามีการกระทำความผิดทางอาญาหรือไม่

ส่วนคดีปกครองเป็นการตรวจสอบขั้นตอน เงื่อนไข กระบวนการ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง ว่าได้ มีการพิจารณาและดำเนินการถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายแล้วหรือไม่ หากไม่ถูกต้องก็จะได้รับการ แก้ไขให้ถูกต้องและ ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองก็จะได้รับการ เยียวยา ผลร้ายนั้นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศที่ เกี่ยวข้อง

คำพิพากษาเรื่องการหักเงินเดือน

คำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราช คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๙/๒๕๖๑
"การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกเทศมนตรีเมืองท่าข้าม)หักเงินเดือน
ของนาง อ. พยาบาลวิชาชีพสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สำนักงานเทศบาลเมือง
ท่าข้าม) ชำระหนี้ให้ธนาคารออมสินโดยไม่หักให้แก่ผู้ฟ้องคดี (สหกรณ์ออม
ทรัพย์สาธารณสุขสุราษฎร์ธานี จำกัด) ก่อนหักชำระธนาคารออมสิน จึงเป็น
การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๒/๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แห่ง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ อันถือได้ว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่
ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องทั้งสองหักเงินเดือน หรือค่าจ้าง หรืออื่นใดที่ถึงกำหนด
จ่ายให้แก่นาง อ. เป็นงวดรายเดือนรวมเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยงวดละ.....
ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นอันดับแรกก ถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้า
กองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการ
คุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ทั้งนี้ตั้งแต่งวดเดือน
ถัดจากที่มีคำพิพากษาดังที่สุด"

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๑๒๖/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๔๓๖/๒๕๖๐
ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดน่าน โจทก์ นายเสกสรรค์ กับพวก จำเลย

“เมื่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๖ กำหนดให้ผู้มีส่วน
ได้เสียมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๐, ๒๒, ๒๔ และ ๒๕
ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการ
สหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ออกตาม มาตรา
๒๒ นั้น

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ และคำสั่งดังกล่าวนั้นย่อมยังไม่ต้องปฏิบัติตาม
หรือแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ระหว่างรอผลการพิจารณาอุทธรณ์จึงยังไม่ถือว่า
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าว เพราะยังไม่จำเป็นต้อง
ปฏิบัติตาม เมื่อมีผลพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์
แห่งชาติ หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติแล้ว
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จึงจะต้องปฏิบัติตาม เพราะคำวินิจฉัย
กฎหมายให้เป็นที่สุด ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฝ่าฝืนย่อมมี
ความผิดตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๑๓๓

วันกระทำความผิดคดีนี้คือวันที่ครบสามสิบวันนับแต่คณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ทราบผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์
แห่งชาติ”

คดีนี้ไม่มีผู้ใดฎีกา คดีจึงถึงที่สุด จึงเป็นแนวทางที่ถือปฏิบัติได้เป็นอันว่า
ต่อไปนี้หากนายทะเบียนสหกรณ์ออกคำสั่งใดๆ ตามมาตรา ๒๒ แห่ง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ว่าจะให้แก้ไขข้อบกพร่องเรื่องใด
หรือให้คณะกรรมการหรือกรรมการคนใดพ้นจากการเป็นกรรมการ คณะ
กรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ และยังไม่ต้องปฏิบัติตามหรือแก้ไขข้อบกพร่อง
นั้น

Intara.poramate@gmail.com

๐๘๙ ๙๒๔ ๒๔๙๖

นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

สำนักงานชี้ขาดคดีอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

ตอบข้อซักถาม

ช่องทางสื่อสารระหว่างเรา

Intara.poramate@gmail.com

 ๐๘๙ ๙๒๔ ๒๔๙๖

นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

สำนักงานอัยการคดีอาญา

สำนักงานอัยการสูงสุด อาคารรัชดาภิเษก

ถนนรัชดาภิเษก แขวงจอมพล เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

12:19:17

ปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา

